

TAÐ SKAL VERÐA ÓLÓGLIGT AT FORFYLGJA FÓLKI Í FØROYUM

FORFYLGING Vit eiga at fáa eina lóg í Føroyum sum ger tað ólógligt at forfylgja fólki, heldur leiðarin í Kvinnuhúsinum

Áki Bertholdsen

Í Føroyum eiga vit at fáa eina lóg, sum ger tað ólógligt at forfylgja fólki.

Tað heldur Elin Reinert Planck, leiðari í Kvinnuhúsinum í Havn.

Hon sigur, at hetta fyrirbrigdi, sum aðrastaðni verður nevnt "stalking", er eisini vorðið rættiliga sjónligt í Føroyum.

Hesi seinastu trý árin hevur Kvinnuhúsið sostatt eisini skrásett, hvussu nógv ar av teimum kvinnum, sum venda sær til Kvinnuhúsið, hava tann trupulleikan at dragast við, at tær verða forfylgdar av fólki.

– Og av teimum, sum venda sær til okkara, eru tað einar 10-12, sum hava trupulleikar av, at tær verða forfylgdar av mannfólki.

Elin Reinert Planck vísir á, at oftast er tað fyrrverandi makin, sum tær ikki vilja vita av, sum forfylgir teimum.

Hon sigur, at í Danmark hava tey fingið eina serliga lóg ímóti hesum ávísu slagnum av forfylging.

Hon er ikki í gildi í Føroyum, men leiðarin í Kvinnuhúsinum, heldur, at hon átti at verðið sett í gildi í Føroyum.

– Eg veit ikki, hvørja nyttu, lógin ger. Men at ein slik lóg verður sett í gildi, er

eitt greitt tekin um, at slíkur atburður verður ikki toldur, sigur hon.

Eiga at fáa serliga verju

At forfylgja fólk á ymsan hátt, er bannað í ymsum lógargreinum í revsilógini, men hetta er ein so sermerktur trupulleiki, at aðrastaðni eru serligar lógir gjørdar við tí fyri eyga, beinleiðis at gera hetta slagi av forfylging, ólógliga.

Tað, at vera verða forfylgdur í hesum týdninginum, er at ein kvinna rætt og slætt ikki frið fyri manninum, tey eru farin frá. Og tað kann verða á allan hugsandi hátt, har hann forfylgir kvinnuni. Ikki minst kann tað vera við sms og á Facebook. Men tað kann eisini verða heilt frá tí, at hann stendur uttanfyri gløðir inn ígjøgnum vindeygad, til at hann møtir upp á arbeidsplassinum hjá kvinnuni. Tað er heldur ikki ókent, at maðurin setir seg í samband við starvsfelagar og stjóra hjá kvinnuni, hann forfylgir.

Tað kemur eisini fyri, at maðurin bíleggur ymsar vørur í navninum á kvinnuni, uttan at hon veit av tí.

Elin Reinert Planck veit um dømi, at arbeidsplass hava blokerað við teldubrøv-

Av verða forflygd av fyrrverandi manninum, kann verða eitt ræðandi upplivlsi hjá kvinnuni, sigur Elin Reinert Planck, leiðari í Kvinnuhúsinum

um frá ávísu monnum, sum hava forfylgt eini kvinnu á arbeidsplassinum.

Púra vanlig fólk

Elin Reinert Planck hevur

áður sagt við okkum, at kanningar aðrastaðni vísa, at gott 10% av kvinnunum og eini 5% av monnunum hava verið forfylgdir onkuntíð í lívinum.

Tí kann vera ómetaliga órógvandi, og enntá ræðandi, fyri kvinnuna

Summi halda, at tað eru bara tey kendu, sum verða forfylgd, men soleiðis er ikki, tí nógv tey flestu eru púra vanlig fólk.

Hon sigur, at Kvinnuhúsið kemur eyðsæð bara í samband við tær kvinnur, sum eru forfylgdar. Hon veit eisini dømi um fólk í Føroyum, sum hava verið forfylgd og tað eru eisini dómir sagdir í rættinum um tað sama.

– Slík forfylging kann halda fram í langa tí og tí kann vera ómetaliga órógvandi, og enntá ræðandi fyri kvinnuna. Tað er ógvuliga ræðandi at noyðast at sita við gardinunum fyri, ella ikki at kunna fara í postkassan, uttan at óttast fyri, at fyrrverandi makin stendur og lúrir. Og ikki um at tala, hvussu ringt tað er, tá ið hann møtir upp á arbeidsplassinum,

Ikki nóg væl vard

Elin Reinert Planck heldur, at hesar kvinnur eru ikki nóg væl vardar, og tí eigur tað beinleiðis at verða ásett í

serligari lóg í Føroyum, at tað er revsivert, akkurát sum tað er í danskari lóg, sigur Elin Reinert Planck.

Hon sigur, at tað ber til at fáa rættin at døma ein mann at halda seg burtur frá eini kvinnu, men so skulu prógv á borðið. Tí mælir Elin Reinert Planck altíð kvinnum til at goyma øll sms, øll teldubrøv, øll Facebook boð, og yvirhøvur alt, sum kann skjálprógva, at hon verður forfylgd.

Hon heldur ikki, at hetta er ein nýggjur trupulleiki í Føroyum, men hon heldur kortini, at tað er ikki fyrrenn hesi seinnu árin, at hann er komin undan kavi.

Hon sigur, at hetta er avgjørt ikki nakað, sum rakar ávísar samfelagsbólkar. Í summum førum, hava tey verið pør í nógv ár, men í øðrum førum, hava tey bara verið sama í stutta tíð. Tað er onki ávís mynstur í hesum slagi av forfylging, sigur Elin Reinert Planck.

17 kvinnur gistu í Kvinnuhúsinum

KVINNUR OG HARÐSKAPUR Tær flestu kvinnurnar, sum gista í Kvinnuhúsinum, gista stutt, men summar eru har fleiri ferðir

Í fjør gistu tilsamans 17 kvinnur í Kvinnuhúsinum. Tilsamans leitaðu 403 sær kvinnur hjálp í Kvinnuhúsinum í fjør, og hjá 17 av teimum var støðan soleiðis, at tey gistu í Kvinnuhúsinum.

Elin Reinert Planck, leiðari í húsinum, sigur, at av teimum gistu 10 fyri fyrstu ferð, fyra høvdu verið eina

ferð fyrr og hjá trimum kvinnum, var hetta triðju ferð, tær gistu í Kvinnuhúsinum.

Tilsamans áttu hesar 17 kvinnurnar, 33 børn, og 12 av teimum vóru við í Kvinnuhúsinum.

Leiðarin sigur, at oftast eru tað tey minstu børnini, sum eru við mammuni í húsinum.

Tilsamans gistu tey í 594 samdøgur, men tær flestu gista stutt, eina viku, ella minni. Men einstakar kvinnur eru á Kvinnuhúsinum í vikur og mánaðir.

Sum tað sæst aðrastaðni, eru kvinnurnar, sum biðja um hjálp úr Kvinnuhúsinum í øllum aldri, og tað eru tær, sum gista, eisini. Tann yngsta

kvinnan, sum gisti í Kvinnuhúsinum, var 20 ára gomul, og tann elsta var 61 ár.

Ein slakur triðingur av teimum, fer aftur til makan, men tær flestu finna sær ein nýggjan bústað, ella flyta av landinum. Men í summum førum flytir maðurin út, so tær flyta heimaftur.

	Kvinnur	Børn	
2003	13	13	Talvan niðanfyrir vísir, hvussu nógvar kvinnur og børn hava gist í Kvinnuhúsinum hesi seinastu árin. Tølini vísa, at talið er rættiliga støðugt frá ári til ár.
2004	16	22	
2005	18	24	
2006	13	13	
2007	17	14	
2008	18	8	
2009	13	9	
2010	11	11	
2011	13	15	
2012	15	5	
2013	15	10	
2014	17	10	